

Ildsjele svingede leen i Utterslev Mose

Der blev grinet, snakket og hygget mens der blev slået med le. Lørdag d. 15. juni blev store dele af Langholmen ved håndkraft ryddet for gyldenris og brændenælder af bydelens ildsjæle.

Det var en træt men glad forsamling, som sluttede af med et krus øko ol og en livlig snak i naturværkstedet Streyf efter dagens indsats på Langholmen udfør Holmevej i Midtmosen. I tre timer havde cirka 20 mennesker deltaget i at slå med le og rive det sammen til den største bunke, man kan forestille sig!

En lokal ildsjæl fra netværket Mosens Venner og med stor hang til Utterslev Mose er Troells Melgaard. Han har gennem hele foråret aktivt bekæmpet de invasive arter i Utterslev mose. - Det her er et vigtigt skridt for at redde Utterslev Moses sidste virkelige naturværdier. På Langholmen arbejder vi tæt sammen med kommunens naturforvaltning for at redde en flora, som ikke har overlevet andre steder i kommunen end lige hér. Arbejdet er også

i gang i Grønnemose, og der er også andre dele af mosen der trænger. Jeg har færdes i Utterslev mose de sidste 50 år og har set den dø langsomt. Nu er der heldigvis en kreds af mennesker, som vil gøre en forskel for mosen, og den kreds er jeg glad for at være en del af, siger Troells Melgaard.

Skal naturen plejes?

En vigtig del af naturplejen er at have forskellig pleje af græsset for at sikre størst mulig mangfoldighed af dyr og planter og desuden bidrage til en varieret oplevelse af landskabet. Engang i mellem sker naturplejen ved at fjerne arter, som har tendens til at overskygge andre. "Invasive arter" bruges om plante- og dyrearter, der er blevet flyttet fra en del af verden til en anden, og her påvirker hjemmehørende arter negativt. Nogle arter kan fortrænge det oprindelige plante- eller dyreliv og kan således komme til at dække kæmpe områder, hvis der ikke gribes ind. Dette gælder også den ellers så smukke gule gyldenris. Planterne har en kraftig formeringsevne og udkon-

kurrerer let andre plantearter.

Vigtig del

Naturpleje er en vigtig del af Københavns Kommunes "Strategi for biologisk mangfoldighed" og indgår også i den konkrete plan for Utterslev Mose nemlig "Pleje- og udviklingsplanen for Utterslev Mose".

Københavns Kommune vil gerne have hjælp fra frivillige til pleje af naturområder, da naturpleje ofte er en meget specialiseret indsats, hvor det kan være svært at bruge maskiner. Det er generelt en målsætning at involvere frivillige mere i Center for Park og Naturs arbejde så københavnerne er med til at udvikle byens parker, får mere ejerskab og der kommer en bedre forståelse mellem kommune og borgere.

To områder

Kommunen har konkret udpeget to områder, hvor der er særlig brug for en frivillig indsats i Utterslev Mose. På Langholm er der potentiale for at genetablere det smukke overdrev og den særlige vegetation, det har, og ved Kirkemosen er der potentiale for at genetablere en eng. De udvalgte steder er højt prioriteret i den registrering som Center for Park og Natur har fået lavet for området. De to udvalgte steder i Utterslev Mose har samtidig også en karakter, der gør det vanskeligt for Center for Park og Natur selv at drive dem med deres maskiner.

Danmarks leekspert Niels "Åmand" Johansen rådgav deltagerne i, hvordan leerne bliver håndteret bedst og sikrest. Botaniker Anders N. Michaelsen fra Biomedica

udpegede de værdifulde arter, som har stor gavn af, at de invasive arter fjernes.

Fakta om Langholmen

Langholmen var i 1970'erne et åbent, næringsrigt og kalkpræget overdrev med en artsrig flora. Langt op i tiden, måske frem til 2. Verdenskrig, var Langholmen den naturlige fortsættelse af Holmevej. En adgangsvej for hestevogne til Utterslev Mose. Overdrevstypen på Langholmen er i dag sjælden på grund af opdyrkning, græsning eller bebyggelse. Biotopen er unik for Københavns Kommune, og har kun overlevet, fordi Langholmen blev indlemmet i naturparken Utterslev Mose i 1939. I de sidste fire årtier er der sket en massiv tilgroning med hvidtjørn, hvid kornel, pil, ask og spidsløn - og så selvfølgelig gyldenris og brændenælder.

Den gemte biodiversitet på Langholmen:

Ved en finkæmning af området blev følgende planter fundet: Knold-Ranunkel, Enghavre, Dunet Havre, Alm. Røllike, Blåhat, Pimpernelle, Alm. Kællingetand, Lancetbladet Vejbred, Dunet Vejbred, Mark-Krageklo og Håret Løvefod. Tveskægget Ærenpris, Alm. Hønsetarm, Håret Viol, Glat Ærenpris, Kommen og Sandløg/Vild Løg. Dunet Vejbred, Hulkravet Kodriver og Knoldet Mjødurt.

Det videre arbejde

Målet for Langholmen er naturligvis ikke nået. Ukrudt og invasive arter forgår ikke så let, men kræver en løbende indsats. - Naturpleje i Utterslev Mose er et pilotprojekt for Københavns Kommune. Vi vil teste, om det fungerer og eventuelt udbrede det til andre natur-

områder i kommunen. Redskaberne er indkøbt og til rådighed, men det kræver selvfølgelig at der er frivillige som er parate til at tage over, og fortsætte indsatsen for at det kan blive en succes. Indtil videre er der en god gejst i projektet fortæller Anton Thorsen, udviklingsmedarbejder i Københavns kommune.

Masser af gejst

Gejsten var der i hvert fald masser af! Men hvad skal der til for at holde gejsten ved lige? Netop diskussionen om hvad der driver værket er allerede sat i gang. For nogle handler det om at give bedre betingelser for mangfoldighed i naturen, for andre handler det om fællesskabet ved at gøre en indsats sammen. Men er det nok? - En af de ideer som vi arbejder med i netværket Mosens Venner er at etablere flere græsningslaug - hvor dyrearten må tilpasses biotopen, så vi får bevaret den rigtige fauna. Der findes allerede et rigtigt velkørende færelaug tæt på naturværkstedet Streyf, hvor medlemmerne selvfølgelig yder en stor

arbejdsindsats, men til gengæld også får noget ud af indsatsen i sidste ende - samtidig med at de invasive arter holdes ude af området. Måske vil etablering af flere græsningslaug være måden at fastholde Langholmen som overdrevsjord? indskyder Troells Melgaard. - Vi har nu taget hul på diskussionen men intet er fastlagt, i sidste ende handler det om, hvem der aktivt engagerer sig, og hvilke interesser de har.

Meld dig til naturpleje

Der er nu afholdt to naturplejedage i Utterslev mose. De følgende gange er den 25. august samt 14. september, hvor indsatsen og det videre arbejde også skal evalueres. Det er ganske gratis at være med. Man skal huske praktisk tøj og gummistøvler. Alle over 10 år kan være med. Det er det frivillige netværk "Mosens Venner" og Københavns Kommune i samarbejde med Habitats og Biomedica, som står bag arrangementet. Tilmelding sker til naturpleje@utterslevmose.net Man kan læse mere på www.utterslevmose.net

AKUPUNKTUR og SLANKEKLINIKKEN

Tidsbestilling:
22 14 27 50

syn & udseende
**SYNSPUNKT
KØHLER**
Fr.-sundsvej 186
Ma-Fre 10-16
og efter aftale
3860 5531

Dagbehandling af alkoholafhængige

Professionel dagbehandling
3 dage ugentligt over 8 uger
i København.

Uddannede rådgivere, læge,
psykiater og psykolog.

MAJORGÅRDEN TJELEHUSET

Telefon: 35 55 50 30

Indregulering af fjernvarme
Kun 800,- ex. moms.

www.varmekonsulentent.dk
Ring 26857589

Husum Torv Tandlægecenter ApS

- Fordi:**
- Vi udfører høj kvalitets behandling til fair pris
  - Vi satser mere på forebyggelse, så dyrere behandlinger kan undgås
  - Vi hjælper gerne med overslag til kommunen
  - Vi ligger centralt med mange offentlige transportmidler
  - Vi er søde